

dam alia, tum intensionē significat, tum minutionem. Nam uetus & uehemēs, alterum ab ætatis magnitudine compositum elifumq̄ est, alterum à nimio impetu & ui mētis instructum. Vecors autem & uesanus, priuationem significat sanitatis & cordis. Diximus autem superius, eos qui amplas domus antiquas faciebāt, locum ante ianuam uacuum relinquere solitos, qui inter fores domus & uiam medius esset. In eo loco qui dominū eiusdem domus salutatum uenerant, priusquam admitterentur, consistebant. Et necq̄ in uia stabant, necq̄ intra ædes erant. Ab illa ergo grandis loci consistione, & quasi quadam stabulatione, uestibula appellata sunt spatia, in q̄bus multum staretur ab aduenientibus, priusquam intromitterentur in domum. Alij consentientes uestibula eadem esse quæ diximus, in sensu tamen uocabuli dissentiunt. Referunt em̄ non ad eos qui adueniunt, sed ad illos qui in domo commanent, quoniam illic nunquam consistunt, sed solius transitus causa ad hunc locum ueniūt, exeundo siue redeundo. Siue igitur secundum priores per augmentum, siue per secundos per diminutionem intelligendū est, tamen uestibula cōstat aream dici, quæ à uia domum diuidit. Fauces autem iter angustum est, per quod ad uestibulum de uia flectitur. Ergo Aeneas, cum uidet fauces atq̄ uestibulum domus impiorum, non est intra domum, nec contactu ædium execrabili sæuoq̄ polluitur: sed de uia uidet loca inter uiam & ædes locata.

Bidentes quid significant, & unde dictæ. Deinde eam id ipsum significare nonnunq̄, quod significatur nomine equi.

Caput IX.

Gell. li. 16. c. 6.

Bidentes hostiæ quid essent, inquit Auienus, interrogauī quendam de grammaticorum cohorte. Et ille bidentes, oues esse respondit, idcircoq̄ lanigeras adiectum, ut oues planius demonstrarentur. Esto, inq̄, oues bidentes dicantur. Sed quæ ratio huius in ouibus epitheti, scire, inquam, uolo. Atque ille nihil cunctatus, Oues, inquit, bidentes dictæ sunt, quod duos tantum dentes habeant. Tunc ego: Vbi terrarum, quæso te inquam, duos solos per naturam dentes habere oues aliquando uidisti? Ostentum enim hoc est, & factis piaculis procurandum. Tum ille permotus mihi & irritatus: Quære, inquit, ea potius, quæ à grammatico quærenda sunt. Nam de ouium dentibus opiliones percontator. Facetias ego nebulonis hominis risi, & reliqui. Sed te percontor quasi ipsius uerborum naturæ conscius. Tum Seruius: De numero dentium quem ille opinatus est, reprehendendus à me non est, cum ipse iam riseris. Verum procurandum mihi est, ne illud obrepat, quod bidentes epitheton sit ouium, cum Pōponius egregius Atellanarum poëta in Gallis trāsalpinis hoc scripserit: Mars tibi uoueo facturum, si unquam rediero, bidente uerre. P. autem Nigidius in libro quem de extis cōposuit, bidentes appellari ait, non oues solas, sed omnes bestias bimas. Neque tamen dixit, cur ita appellentur. Sed in commentarijs ad ius pontificum pertinentibus, legi bidennes primò dictas, d litera ex supfluo (ut sæpe assolet) interiecta, sicut pro reire redire dicitur, & pro reamare redamare, & redarguere pro rearguere. Ad hiatum enim duarum uocalium procurandum, interponi solet d litera. Ergo bidennes primū dictæ sunt quasi biennes: & lōgo usu loquendi corrupta est uox, & ex bidennibus bidentes dictæ. Higinius tamen, qui ius pōtificum nō ignorauit, in quinto librorum, quos de

Bidentes.